

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์วรรณกรรมประกอบพิธีกรรมจากอำเภอลำทะเมนชัย
	จังหวัดเพชรบูรณ์
ชื่อนักศึกษา	นางสาวรัตนภรณ์ วงศ์ศิริ
สาขาวิชา	ภาษาไทย
ภาควิชา	ภาษาไทย
ปีการศึกษา	2542

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมและวิเคราะห์วรรณกรรมประกอบพิธีกรรมจากอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ ทางด้านวรรณคดีศึกษาและด้านคติชนวิทยา โดยศึกษาจากต้นฉบับตัวเขียนประเภท "ใบลาน" จำนวน 9 ฉบับ รวม 8 พิธีกรรม ได้แก่ วรรณกรรมประกอบพิธีแก้แม่กำเลิด พิธีแก้พรหมชาติชาตา พิธีสืบทอด พิธีส่งตัวเสวย พิธีสะเดาะเคราะห์ พิธีแก้อุบาทว์อุปัทวเหตุ พิธีเสียเคราะห์ปิดพื้น และพิธีสู่ขวัญไม่สบาย เนื้อหาแบ่งออกเป็น 6 บทคือ บทที่ 1 บทนำ แสดงความมุ่งหมายและขอบเขตของการวิจัย บทที่ 2 ว่าด้วยเรื่องภูมิหลังเกี่ยวกับแหล่งข้อมูล บทที่ 3 วิเคราะห์วรรณกรรมประกอบพิธีกรรมในด้านวรรณคดีศึกษา บทที่ 4 ศึกษาพิธีกรรมจากอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ บทที่ 5 วิเคราะห์ภาพสะท้อนของสังคมและคติชนที่ปรากฏจากการศึกษาวรรณกรรมและพิธีกรรม บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมประกอบพิธีกรรมจากอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นวรรณกรรมที่แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วและประเภทร้อยคำ มีการลำดับเนื้อหาแบ่งได้เป็น 6 ตอน ได้แก่ บทชุมนุมเทวดา บทประณาม อารัมภบท คำสวดโองการ บทกวาดเคราะห์ และบทให้พร ด้านการใช้ภาษา มีการใช้ถ้อยคำและสำนวนที่เรียบง่ายตามแบบวรรณกรรมชาวบ้าน มีการใช้ศัพท์ภาษาถิ่นและคำศัพท์ที่เขียนตามสำเนียงท้องถิ่นลำทะเมนชัยแทรกอยู่ตลอดทั้ง 9 ฉบับ ทั้งนี้ผู้แต่งได้แสดงให้เห็นความสามารถในการประพันธ์ด้วยการสรรคำใช้การใช้ภาพพจน์และสำนวนภาษาที่เหมาะสม ซึ่งนอกจากจะก่อให้เกิดบรรยากาศศักดิ์สิทธิ์น่าเกรงขามแล้ว ยังให้สาระความรู้ ความคิด ที่มีคุณค่าด้านต่าง ๆ หลายประการอันเป็นสิ่งที่ประเสริฐสติปัญญาได้เป็นอย่างดี ส่วนการศึกษาพิธีกรรม พบว่านอกจากจะทำให้เข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและความสำคัญของพิธีกรรมแต่ละพิธีแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมประกอบพิธีกรรมกับการประกอบพิธี และทำให้ตระหนักได้ถึงบทบาท ภาวะแวดล้อมของการประกอบพิธีกรรมและสัญลักษณ์ในการแสดงและการสื่อความหมายของพิธีกรรมได้อย่างดียิ่ง การศึกษาภาพสะท้อนของสังคมและคติชนที่ปรากฏในวรรณกรรมและพิธีกรรมพบว่า วรรณกรรมและพิธีกรรมดังกล่าวสามารถสะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตความเป็นอยู่ เจตคติ ความเชื่อ และวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่นอำเภอลำทะเมนชัยได้ชัดเจนขึ้น